

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

عنوان استاندارد

راه اندازی، نگه داری و کنترل عملکرد ماشین های دوخت همه کاره
خانگی، صنعتی (راسته دوز و سردوز "۴،۳،۲" نخ" و میان دوز)

گروه شغلی
طراحی و دوخت (صنایع پوشاک)

کد ملی استاندارد شایستگی

۷۵۳۲-۵۱-۰۱۵-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۳/۱۰/۱

تدوین کنندگان استاندارد آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت	سابقه کار	پست الکترونیک
۱	فاطمه صنعتی	کارشناس تکنولوژی طراحی و دوخت	کارشناس برنامه ریزی و تألیف کتب آموزش های فنی و حرفه ای	۲۸ سال	Sanativv@yahoo.com
۲	آرتمیس هوشیار	کارشناسی طراحی لباس کارشناسی ارشد انیمیشن	مدرس دانشگاه	۱۳ سال	Hooshyarvv@yahoo.com
۳	زهرا امانی تهران	کارشناسی طراحی لباس	هنرآموز هنرستان	۳۳ سال	llkhani.f@gmail.com
۴	بتول شیخ	کارشناسی تکنولوژی طراحی و دوخت	هنرآموز هنرستان	۲۱ سال	Amn.sh50@yahoo.com
۵					
۶					
۷					
۸					

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی

و حرفه ای کشور ، پلاک ۹۷

دورنگار : ۶۶۹۴۴۱۱۷

تلفن : ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

پست الکترونیک: Barnamehdarci@yahoo.com

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی استاندارد شایستگی: ۱-۰۱۵-۰۱-۷۵۳۲

اعضاء کمیسیون تخصصی طراحی و دوخت (صنایع پوشاک):

فرشته ضرغامی مهر - صغری اسدی - زهرا کوشایی فرد - سوسن بیگلری

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین برنامه آموزش :

- سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی (دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای - کاردانش

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک ۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

مشخصات استاندارد آموزش

عنوان استاندارد شایستگی:
راه اندازی، نگه داری و کنترل عملکرد ماشین های دوخت همه کاره خانگی، صنعتی (راسته دوز و سردوز "۳،۲"، ۴ نخ" و میان دوز)
شرح استاندارد شایستگی:
این استاندارد پوشش دهنده عناصر شایستگی چیدمان کارگاه تولیدی انبوه لباس مجلسی و عروس، راه اندازی ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز) لباس مجلسی و عروس، نگه داری و کنترل عملکرد ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز) لباس مجلسی و عروس، راه اندازی انواع ماشین های دوخت سردوز و میان دوز لباس مجلسی و عروس، نگه داری و کنترل عملکرد ماشین دوخت سردوز و میان دوز لباس مجلسی و عروس بوده و معیار عملکرد هر عنصر شایستگی نیز براساس استاندارد ملی حرفه ای احصاء گردیده است.
ویژگی های کارآموز ورودی:
حداقل میزان تحصیلات: داشتن یکی از شرایط ذیل: - مدرک دیپلم حرفه ای اپراتوری ماشین های دوخت - مدرک دیپلم خیاطی در شاخه کار و دانش با گرایش های خیاطی لباس زنانه، خیاطی لباس شب و عروس، خیاطی دوخت های تزئینی، خیاطی ضخیم دوزی لباس زنانه، خیاطی لباس مردانه، خیاطی ظریف دوزی لباس زنانه، خیاطی و الگوسازی رایانه ای (زنانه)، خیاطی و الگوسازی رایانه ای (مردانه)، خیاطی ضخیم دوزی لباس مردانه، خیاطی و الگوسازی مردانه، خیاطی و طراحی لباس زنانه و یا دیپلم طراحی و دوخت از هنرستان های فنی و حرفه ای - دیپلم غیر مرتبط به شرط گذراندن دوره های پیش نیاز نازک دوز زنانه درجه ۲ و الگوساز و برشکار لباس زنانه (تک دوزی) در طول دوره آموزشی حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامت کامل جسمانی و روانی شایستگی پیش نیاز: ندارد
طول دوره آموزش:
طول دوره آموزش: ۶۴ ساعت زمان آموزش نظری: ۱۶ ساعت زمان آموزش عملی: ۴۸ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
کتبی: ۲۵٪ عملی: ۶۵٪ اخلاق حرفه ای: ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان:
- لیسانس طراحی و دوخت با ۵ سال تجربه کاری مرتبط - لیسانس تکنولوژی طراحی و دوخت با ۵ سال تجربه کاری مرتبط - لیسانس سایر رشته ها با ۱۲ سال تجربه کاری مرتبط

معیار عملکرد	عنصر شایستگی
<p>۱-۱- انتخاب فضای مناسب جهت کارگاه تولیدی لباس مجلسی و عروس</p> <p>۱-۲- انتخاب مکان مناسب جهت قرار گرفتن ماشین های دوخت در کارگاه تولیدی لباس مجلسی و عروس</p> <p>۱-۳- رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط در هنگام چیدمان کارگاه تولیدی</p>	<p>۱- چیدمان کارگاه تولیدی انبوه لباس مجلسی و عروس</p>
<p>۲-۱- انتخاب انواع ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۲- انتخاب انواع سوزن ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۳- انتخاب انواع نخ ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۴- انتخاب انواع ملزومات مخصوص ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۵- انتخاب انواع پایه های مخصوص ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۶- راه اندازی انواع ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۷- نخ کردن انواع ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۸- تنظیم کشش های نخ (قسمت رو و زیر) انواع ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۹- آماده سازی انواع ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۱۰- تعویض و نصب انواع پایه های ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۲-۱۱- رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط کار در هنگام راه اندازی ماشین های دوخت</p>	<p>۲- راه اندازی ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز) لباس مجلسی و عروس</p>
<p>۳-۱- انتخاب انواع وسایل نگه داری ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۳-۲- تشخیص محل های روغن کاری ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۳-۳- استفاده از ابزار مناسب جهت نگه داری ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۳-۴- رفع عیوب اولیه ی ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۳-۵- کنترل عملکرد ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>۳-۶- رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط کار در هنگام نگه داری و کنترل عملکرد ماشین های دوخت</p>	<p>۳- نگه داری و کنترل عملکرد ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز) لباس مجلسی و عروس</p>
<p>۴-۱- انتخاب انواع ماشین های دوخت سردوز (۲-۳-۴ نخ) و میان دوز</p> <p>۴-۲- انتخاب انواع سوزن ماشین های دوخت سردوز (۲-۳-۴ نخ) و میان دوز</p> <p>۴-۳- انتخاب انواع نخ مناسب ماشین های دوخت سردوز (۲-۳-۴ نخ) و میان دوز</p> <p>۴-۴- نخ کردن انواع ماشین های دوخت سردوز (۲-۳-۴ نخ) و میان دوز</p> <p>۴-۵- تنظیم کشش های نخ های ماشین های دوخت سردوز (۲-۳-۴ نخ) و میان دوز</p> <p>۴-۶- آماده سازی انواع ماشین های دوخت سردوز (۲-۳-۴ نخ) و میان دوز</p> <p>۴-۷- تعویض و نصب انواع پایه ی ماشین های دوخت سردوز (۲-۳-۴ نخ) و میان دوز</p> <p>۴-۸- رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط کار در هنگام راه اندازی ماشین های دوخت</p>	<p>۴- راه اندازی انواع ماشین های دوخت سردوز و میان دوز لباس مجلسی و عروس</p>

استاندارد آموزش

- بر گه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

معیار عملکرد	عنصر شایستگی
۵-۱- تشخیص محل های روغن کاری انواع ماشین های دوخت سر دوز (۲-۳-۴ نخ) میان دوز	۵- نگه داری و کنترل
۵-۲- استفاده از ابزار مناسب جهت نگه داری انواع ماشین های دوخت سر دوز (۲-۳-۴ نخ) میان دوز	عملکرد ماشین دوخت
۵-۳- رفع عیوب اولیه ی انواع ماشین های دوخت سر دوز (۲-۳-۴ نخ) میان دوز	سردوز و میان دوز لباس
۵-۴- کنترل عملکرد انواع ماشین های دوخت سر دوز (۲-۳-۴ نخ) میان دوز	مجلسی و عروس
۵-۵- رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط کار در هنگام نگه داری و کنترل عملکرد ماشین دوخت	

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

دانش :	زمان اسمی آموزش: ۱۶ ساعت
<p>- مشخصات ویژگی های فضای یک کارگاه تولیدی پوشاک(متراز ، نور مستقیم و غیر مستقیم ، رنگ ، تهویه، کف پوش ، سیم کشی و...)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های چیدمان تجهیزات یک کارگاه تولیدی پوشاک (چیدمان براساس استاندارد تجهیزات ، میز اتو ، میز برش - صندلی و...)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع ماشین دوخت همه کاره خانگی و صنعتی(راسته دوز ، سر دوز ۲،۳،۴، نخ، میان دوز)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع سوزن ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی راسته دوز در شماره های ۹(۶۵) تا ۱۸(۱۱۰) ، دوقلو ، سه قلو ، سوزن سر سوخته یا سرسیاه(استرچ)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع نخ مخصوص دوخت لباس های زنانه ماشین های همه کاره خانگی و صنعتی با ضخامت های مختلف "نازک ، متوسط و ضخیم ("پلی استر ، پنبه ، پنبه و پلی استر ، نخ پنبه ای مرورایدی، نایلون بافته شده ، نخ های سبک وزن ، مرسریزه ، ابریشمی و... " شماره های آن هماهنگ با سوزن و پارچه)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع سوزن دستی (سوزن ته گرد، شارپ ، منجوق دوزی با شماره ها ، نوک و چشمی های مختلف)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع ملزومات کمکی دوخت (صابون ، جاسوزنی ، بشکاف ، قیچی ، نخ چین ، رولت ، کاربن و...)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع پایه های اصلی ماشین دوخت (ساده دوزی ، رُل "لبه دوز باریک، زیپ ، پس دوزی و...)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع پایه فولدر از شماره ۱/۸ تا ۳/۴</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع پایه گان دوزی از شماره ۲۰ تا ۵۰</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع پایه چین (در سه مدل : سوزنی ، شستی ، پلیسه)</p> <p>- مشخصات و ویژگی انواع تیغه کارپیش بر در ماشین های دوخت سردوز</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع سوزن ماشین های دوخت صنعتی سردوز ، میان دوز</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع صفحه سوزن ماشین های دوخت صنعتی سردوز ، میان دوز</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع وسایل نگه داری ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (پیچ گوشتی ،پنس خیاطی ، روغن ، روغن دان ، برس ، پمپ باد ، تسمه در سایز های مختلف)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های انواع ماسوره و ماکو ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی (راسته دوز)</p> <p>- روش تنظیم درجه دوخت و درجه پهنای زیگزاگ</p> <p>- روش تنظیم مربوط به کشش نخ و طول بخیه بر اساس ۲/۵ سانتی متر (یک اینچ)</p> <p>- مشخصات و ویژگی های لوازم اضافی ماشین های دوخت صنعتی سردوز (نوار دوز ، چین سوزنی با کش ، چین سوزنی با نخ)</p>	

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

زمان اسمی آموزش: ۴۸ ساعت

مهارت:

- آماده کردن فضای یک کارگاه تولیدی پوشاک لباس مجلسی و عروس
- انتخاب مکان مناسب جهت قرار گرفتن تجهیزات کارگاه (چیدمان تجهیزات و وسایل کارگاه تولیدی پوشاک به صورت خطی ...)
- انتخاب ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی متناسب با نوع دوخت (راسته دوز ، سردوز ، مادگی دوز)
- استفاده از انواع سوزن ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی متناسب با دوخت (تناسب ضخامت نخ با ضخامت پارچه و سوزن ، هماهنگی رنگ نخ و پارچه و...)
- استفاده از انواع سوزن ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی متناسب با نوع دوخت و ضخامت پارچه
- نصب انواع پایه اصلی ماشین و دوخت همه کاره خانگی متناسب با نوع دوخت و پارچه (ساده دوزی ، رُل "لبه دوز باریک ، زیپ مخفی و یک طرفه در دو جهت ، نوار کشی)
- استفاده از نخ و سوزن متناسب ماشین دوخت (با توجه به نوع آن ها)
- نصب انواع پایه های کمکی ماشین های دوخت صنعتی (پایه فولدر از شماره ۱/۸ تا ۳/۴ - پایه گان دوزی از شماره ۲۰ تا ۵۰ ، پایه چین دوزی سوزنی ، شستی ، پلیسه)
- استفاده از انواع کارپیش بر ماشین های دوخت صنعتی متناسب با جنس پارچه با شماره های ۱۸ تا ۲۰
- تنظیم و کنترل پدال ماشین های دوخت با توجه به قد افراد
- راه اندازی ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی راسته دوز (نخ کردن ماسوره ، جا انداختن سوزن ، جا انداختن ماسوره - عبور دادن نخ از قسمت های محل رد کردن نخ ، زدن دو شاخه به برق ، روشن کردن ماشین دوخت)
- تنظیم پایه فشار و تعویض پایه با توجه به جنس پارچه
- تنظیم کردن درجه کشش نخ متناسب با جنس پارچه
- تنظیم کردن طول بخیه متناسب با جنس پارچه (تعداد بخیه در هر ۲/۵ سانتی متر "یک اینچ")
- آماده سازی ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی راسته دوز (روشن کردن لامپ ، عبور دادن نخ رو و زیر به پشت کار ، چرخاندن تویی ، تنظیم فاصله لبه پارچه تا بخیه دوخت ، تغییر جهت دوخت و...)
- روغن کاری و تمیز کردن قسمت های مختلف ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی راسته دوز (پیاده و سوار کردن دستگاه ماسوره - مشخص کردن محل های روغن ، در آوردن کارپیش بر ، عوض کردن تسمه های دوخت)
- رفع عیوب اولیه ماشین های دوخت همه کاره خانگی و صنعتی راسته دوز (پاره شدن نخ سوزن ، پاره شدن نخ ماسوره ، شکست سوزن ، جمع شدن بخیه ، دوخت های بی قاعده)

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

زمان اسمی آموزش: - ساعت	مهارت:
<p>- راه اندازی و آماده سازی ماشین دوخت سردوز، میان دوز (قرار دادن قرقره روی جا قرقره ای ،عبور نخ ها از میله های راهنمای نخ و قلاب و سوزن ها ، زدن دوشاخه به پریز ، روشن کردن ماشین دوخت و...)</p> <p>- تنظیم کشش های نخ های ماشین دوخت سردوز، میان دوز</p> <p>- تعویض پایه ماشین دوخت سردوز</p> <p>- نصب لوازم اضافی ماشین دوخت سردوز (نوار دوز ، چین سوزنی با کش ، چین سوزنی با نخ)</p> <p>- انتخاب نخ های مناسب ماشین های دوخت سردوز</p> <p>- رعایت اصول ارگونومی</p> <p>- استفاده از نور مناسب در محل کار</p>	
نگرش:	
-عدم استفاده از ماشین های دوخت در اوج مصرف برق	

– برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	صندلی مخصوص کارآموزان	متحرک و با ارتفاع قابل تغییر	۱۵ عدد	
۲	تخته وایت برد	۲۰۰ × ۱۰۰ سانتی متر	۱ عدد	
۳	ماشین دوخت صنعتی	راسته دوز	۱۰ دستگاه	
۴	ماشین دوخت صنعتی	اورلوک	۵ دستگاه	
۵	ماشین دوخت صنعتی	مادگی دوز	۱ دستگاه	
۷	میز مربی	۷۰ × ۱۰۰ سانتی متر	۱ عدد	
۸	رایانه	P۴	۱ دستگاه	
۹	میز	مخصوص رایانه	۱ عدد	
۱۰	صندلی مخصوص رایانه	گردان با پشتی مناسب	۱ عدد	
۱۱	تلویزیون	-	۱ دستگاه	
۱۲	میز اتو	پایه بلند	۳ عدد	
۱۳	کمد مخصوص کارآموزان	قفسه ۶ خانه ای	۲ عدد	
۱۴	اتو	بخار	۱ دستگاه	
۱۵	اتو	پرس	۱ دستگاه	
۱۶	ملزومات اتو	(بالشتک بیضی ، ژانت و ...)	از هر کدام ۱ عدد	
۱۷	کپسول آتش‌نشانی	پودر خشک ۶ کیلویی	۱ دستگاه	
۱۸	جعبه کمک‌های اولیه	سری کامل تجهیزات	۱ جعبه	
۱۹	ویدئو پروژکشن	-	۱ دستگاه	
۲۰	پایه‌های مخصوص ماشین دوخت	(نواردوزی- گان دوزی" از شماره ۲۰ تا ۵۰- زیپ‌دوزی- رول- چین"سوزنی- شستی- پلیسه - پس دوزی - فولدر از شماره ۱/۸ تا ۳/۴ و)	از هر کدام ۱۰ عدد	
۲۱	کار پیش بر مخصوص ماشین دوخت	(با شماره های ۱۸ تا ۲۰)	از هر کدام ۱۰ عدد	
۲۲	لوازم اضافی ماشین دوخت سردوز صنعتی	نواردوز- چین سوزنی با کش - چین سوزنی با نخ	از هر کدام ۵ عدد	
۲۳	DVD	-	۱ دستگاه	
۲۴	صندلی مخصوص مربی	پشت بلند و سته دار	۱ عدد	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نخ ماشین های دوخت	راسته دوز (در رنگ های مختلف)	از هر کدام ۱۰ دوک	
۲	نخ ماشین های دوخت	اورلوک (در رنگ های مختلف)	از هر کدام ۱۵ دوک	
۳	سوزن ته گرد	بلند و تیز برای پارچه و معمولی مخصوص کاغذ	از هر کدام ۱ بسته	
۴	سوزن ماشین های دوخت	(اورلوک- راسته دوز "دوقلو، سر سوخته، استرچ، جیر" مخصوص پارچه های: کرپ، پنبه ای، پشمی، حریر، ابریشمی از شماره ۹ تا ۱۸ "با شماره های مختلف")	از هر کدام ۱ بسته	
۵	سوزن دوخت دستی	(شارپ، جادویی "در شماره های مختلف")	از هر کدام ۱ بسته	
۶	ماژیک وایت برد	در رنگ های مختلف	از هر کدام ۲ عدد	
۷	روغن	مخصوص ماشین های دوخت	۵ قوطی	
۸	تخته پاک کن	وایت برد	۲ عدد	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	برس	مخصوص ماشین دوخت	۱۵ عدد	
۲	پنس	مخصوص ماشین دوخت	۳ عدد	
۳	پیچ گوشتی ماشین دوخت	کوچک و بزرگ	از هر کدام ۵ عدد	
۴	جاسوزنی	پر شده از خاک اره	۱۵ عدد	

توجه :

- ابزار برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.